

moeten vergoeden, wat de gemeente aan hen ten koste legt, en dat is niet meer dan billijk — maar de artsen der ziekenhuizen zullen niets vergoed krijgen voor de hulp, die zij aan deze lieden verleen. Dit zijn toch geen personen, die aanspraak hebben op de geneeskundige liefdadigheid. Als zij een betere en goedkoopere verpleging, dan zij thuis kunnen verkrijgen, in het gasthuis vinden, en dan nog de doktersrekening kunnen uitsparen, zullen zij gaarne daarvan gebruik maken. Maar de stad mag niet goedhartig zijn op kosten van de artsen.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

BARINGSSTOORNISSEN NA VENTROFIXATIE.

Onder dezen titel komt DE SNOO in het vorige nummer van dit *Tijdschrift* nog eens terug op zijn in n°. 18 geuite stellingen: „dat de ventrofixatie is een ongeoorloofde operatie” en „dat de vaginofixatie zoo goed als heeft afgedaan” voor vrouwen bij wie, zooals de Franschen het uitdrukken: „le vagin n'a pas encore dit son dernier mot”.

Hoewel ik in mijn vorig stukje begon met te wijzen op de herhaalde bestrijding, welke de vaginofixatie nog ondervindt, weidt DE SNOO over dit, naar ik meen, algemeen bekende feit nog eens uitvoerig uit, met aanhaling van Amerikaansche citaten enz.

Als wij echter weten dat:

1°. Tal van de meest uitstekende gynaecologen vooral in Duitschland en Oostenrijk, kunnende beschikken over een ervaring van 1000 en meer waarnemingen, de operatie aanprijzen.

2°. Het nog geen acht weken is geleden, dat PICHEVIN, de bekwame hoofdredacteur van de *Semaine Gynaecologique*, melding maakt van een bezoek aan DÜHRSSSEN EN MACKENRODT (Berlijn) teneinde de operatie te bestudeeren.

3°. Dat iemand als DÖDERLEIN, hoewel tegenstander der operatie, zoo eerlijk is te verklaren, dat: „sich neuerdings wieder eine Bewegung zugunsten der Vaginifixura geltend macht” (*Operative Gynäkologie* 1905),

dan heeft niemand het recht te beweren, dat de operatie zoo goed als heeft afgedaan.

In n°. 20 maakte ik met een enkel woord melding van mijn eigen zeer gunstige resultaten der operatie ten opzichte der baring. Hier zij nog vermeld, dat de vaginofixatie, zooals ik haar in navolging van DÜHRSSSEN uitvoer, stellig niet gevaarlijker is dan een curettage en als regel binnen een week de patiënte is hersteld. Van mijn eerste 60 gevallen uit de jaren 1895—1902 bracht ik een uitvoerig verslag uit (zie n°. 20). Binnen niet te langen tijd hoop ik dit ook te doen van de gevallen na 1902 voorgekomen. Mededeelingen als van DE SNOO, dat hij zich verbaast over het feit, dat ik mij in zes jaar *gerechtigd* (ik cursiveer) heb geacht de operatie 61 maal te doen, behooren dunkt mij niet in een wetenschappelijk debat. Ik zal daarop niet ingaan; over zijn verbazing kan ik niet anders dan . . . mij nog meer verbazen!

Ten opzichte van ons verschil in meening omtrent de ventrofixatie meen

ik in hoofdzaak te kunnen volstaan met te verwijzen naar het reeds in n°. 20 door mij aangevoerde. Ik wilde alleen nog opmerkzaam maken op een in het jongst verschenen nummer (Afl. $\frac{3}{4}$) van het *Nederl Tijdschrift voor Verlosk. en Gynaec.* voorkomende mededeeling van een baring, die *zonder eenige stoornis* spontaan verliep bij een vrouw, bij wie na een laparotomie de baarmoeder over haar *gehele voorvlakte* vergroeid was met het litteken. Moge dit geval, hetwelk door DE SNOO zelf in min of meer enthousiaste termen wordt aangekondigd, hem bij zijn beoordeeling der ventrofixatie steeds voor oogen staan!

Wellicht wordt hij dan nog eens wat minder pessimistisch gestemd omtrent een operatie, die in vele gevallen nuttig kan zijn, mits zij *goed* wordt uitgevoerd. Want elke operatie, ook de allerbeste, deugt niet, als zij verkeerd geschiedt.

Leeuwarden, 29 November 1908.

Dr. J. R. SELHORST.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen enz.

Gratie verleend aan een kwakzalver.

In de vergadering der Tweede Kamer van 25 November l.l. heeft dr. BLOOKER bij de algemeene beschouwingen omtrent de begroting van justitie ter sprake gebracht het feit, dat door de Koningin op voordracht van den minister vermindering van straf is verleend aan den beruchten kwakzalver VAN BIJSTERVELD en dominee OBERMAN te Lunteren. De laatste had den eerste voor zijn kind, dat volgens den geneesheer wegens ziekelijkheid niet mocht worden gevaccineerd en dat de vader toch naar school wilde zenden, verzocht een valsch bewijs van verrichte koepokinenting op te maken. VAN BIJSTERVELD heeft dit gedaan en het van een valsche handteekening voorzien en de vader heeft het gebruikt om zijn kind op school te krijgen. Beiden zijn deswege, de eerste wegens valscheid in geschrifte, de tweede wegens desbewust gebruik maken daarvan, veroordeeld tot één maand hechtenis, welke straf door de Koningin is verminderd tot f 150.— boete ieder. Daar beide personen gefortuneerd zijn is het duidelijk dat deze straf voor hen geen straf is. Dr. BLOOKER heeft omtrent dit feit den minister hevig aangevallen en hem zijn minzaamheid tegenover deze beide bedriegers verweten. Vooral tegenover den kwakzalver was een straf, een vrijheidsberooving, ten zeerste op zijn plaats geweest; hij weidde in den breede uit over de daden van VAN BIJSTERVELD en diens loopbaan, om den minister en kamerleden een denkbeeld te geven van hetgeen VAN BIJSTERVELD is, en om aan te toonen, dat hij zeker geen zachtzinnige behandeling door de regeering verdiend had.

De minister verdedigde de vermindering van straf door te zeggen, dat het feit onder zeer verschoonbare omstandigheden heeft plaats gegrepen en dat de vrijheidsstraf, die de rechter ingevolge de wet verplicht was op te leggen, niet in de juiste verhouding stond tot den ernst van het misdrijf. Bovendien deelt hij mede, dat de officier van justitie bij de arrondissements-rechtbank te Arnhem, toen het request om gratie in zijn handen was gesteld, gead-